

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
Clasa a VII-a - ETAPA PE SECTOR, 16.01.2016
Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Total: 120 de puncte

Citește, cu atenție, textele următoare și răspunde tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru.

A. *Întotdeauna, în perioada ireală a Sărbătorilor, când mă scol foarte devreme și geamurile sunt înghețate până sus, și prin sticla lor deformată ninge înversunat și strâmb, și când stau încă năuc în bucătărie, cu lumina aprinsă – unde în adâncul blocului meu răsună un deșteptător -, am aceeași viziune de cititor înrăit. Sorbind din cafeaua fierbinte, visez Cartea. Mai nebunească decât Veacul de singurătate, mai profundă decât Castelul, mai nesfârșită decât Căutarea timpului pierdut. Imaginez o mare echipă de scriitori care să muncească timp de câteva generații la o singură carte, pe care s-o citești din copilărie, de când deslușești literele, până la patul de moarte, când nu le mai deslușești. O carte care să se substituie vieții tale, dar fără clipele, zilele, lunile, anii monotoni ai vieții. În adolescență, ghemuit în pat, mi se întâmpla să citesc uneori de dimineață până seara, uitând să mănânc și aproape și să respir, pentru că paginile – pe care de fapt nici nu le mai vedeam – descriau oameni adevărați, nori adevărați, orașe adevărate, pe când, dacă-mi ridicam privirile, nu vedeam decât jalnice umbre. Îmi dădeam seama că se înserează doar când paginile se făceau roșii ca focul, apoi cenușii. Drama vieții mele a început mai târziu, când în locul Cărții am fost silit să trăiesc realitatea.*

Mă tem că de-acum încolo nimeni nu va mai locui în cărți, așa cum au făcut-o generația mea și cele precedente. Și că utopia lecturii va rămâne undeva, pe o colină îndepărtată, ca un mare labirint ruinat.

(Mircea Cărtărescu, **Ruina unei utopii**)

B. *Autorii nu scriu cărți, scriu texte. Textele sunt prelucrate, transformate și interpretate de redactori, designeri și ilustratori. O alegere de format, hârtie și preț trebuie făcută de editor. Hârtia trebuie fabricată. Textele trebuie puse în formatul de tipar, tipărite și legate; în vremurile de odinioară acestea erau copiate de mână de scribi, cu multă trudă. Promovarea și publicitatea pun în acțiune strategiile comerciale, ținând anumite piețe de consumatori. Iar sistemele de depozitare și distribuție păstrează cartea pe stoc și o trimit librarilor [...].*

Și cititorii sunt un element esențial în proces, poate cel mai important dintre toate, iar cititul are și el istoria sa. Mulți cititori, mai ales în trecut, când cărțile erau rare și scumpe, le respectau ca pe niște surse vitale de iluminare sau de eliberare intelectuală; alții s-au întors către literatură doar pentru recreere sau pentru a evada din cotidian. Cititorii moderni din țările bogate tratează deseori cărțile ca pe niște produse de consum, pe care le înlătură și le înlocuiesc cu ușurință în căutarea disperată a ceva nou. Câteodată, citim ca și cum am fi urmat un curs de citire rapidă, iar arta cititului încet la fel ca și arta „mâncatului încet”, este pe cale de dispariție.

(Martin Lyons, **Istoria cărților**)

utopie – 1. Ideal, concepție politică sau socială generoasă, dar irealizabilă. 2. Proiect imaginar, fantezist, irealizabil.

Subiectul I – Lectura- 50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional / nonficțional - 12 puncte

1. Prezintă, în 60-80 de cuvinte, semnificația secvenței: *Mă tem că de-acum încolo nimeni nu va mai locui în cărți, așa cum au făcut-o generația mea și cele precedente. Și că utopia lecturii va rămâne undeva, pe o colină îndepărtată, ca un mare labirint ruinat.* **6 puncte**

2. Explică diferența dintre cititorii din trecut și cititorii moderni, așa cum reiese din textul-suport B. **6 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional - 30 de puncte

Scrie un text, de 200-250 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre semnificația mesajului textului-suport *Ruina unei utopii* de Mircea Cărtărescu.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- formularea unei opinii despre semnificația mesajului textului;
- susținerea opiniei formulate prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- formularea unei concluzii adecvate opiniei formulate;
- adecvarea conținutului la cerința formulată;

Redactare (pentru punctul b: 8 puncte)

Unitatea compoziției – 1 p.; registrul de comunicare și vocabularul – 1 p.; ortografie – 3p. (0 greșeli -3p.; 1-2 greșeli – 2p.; 3 greșeli -1 p.; 4 greșeli -0p.); punctuație – 1 p. (0 greșeli-1p.; 1-2 greșeli-0,50p.; 3 greșeli-0p.); așezare în pagină, lizibilitate: - 1p.; încadrarea în numărul de rânduri – 1p.

Subiectul al II – lea Practica rațională și funcțională a limbii -10 puncte

Redactează o compunere, de 100-150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre rolul cărților în viața elevilor de vârsta ta, formulând două argumente.

Subiectul al III-lea – Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

1. Precizează numărul de sunete din cuvintele următoare: *echipă, muncească, ghemuit, alegere, proces.* **5 puncte**

2. Transcrie, din textul B, un cuvânt care conține un diftong și altul care conține vocale în hiat. **5 puncte**

3. Explică modul de formare a cuvintelor: *înverșunat, undeva, aceeași, nebunească, copilărie*, subliniate în textul-suport A. **5 puncte**

4. Indică sinonimele cuvintelor: *esențial, ușurință* din textul-suport B. **5 puncte**

5. Construiește câte un enunț cu omofonele cuvintelor: *mai* și *sa*. **5 puncte**

6. Alcătuieste câte un enunț în care cuvintele *umbre* și *ghemuit* să fie folosite cu sens figurat. **5 puncte**

7. Menționează ce parte de vorbire sunt cuvintele subliniate în enunțul: *Drama vieții mele a început mai târziu, când în locul cărții am fost silit să trăiesc realitatea.* **5 puncte**

8. Selectează, din textul A, o locuțiune verbală și un verb la diateza reflexivă. **5 puncte**

9. Notează, din textul B, un subiect multiplu și un predicat nominal. **5 puncte**

10. Trece la diateza pasivă verbul din enunțul: *descriau oameni adevărați.*, respectând modul, timpul, persoana și numărul. **5 puncte**

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
Clasa a VII-a - ETAPA PE SECTOR, 16.01.2016
BAREM DE CORECTARE ȘI DE NOTARE
Varianta 1

Subiectul I – Lectura- 50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional / nonficțional - 12 puncte

1. Prezentarea convingătoare, nuanțată, a semnificației secvenței, respectând numărul de cuvinte 6 p. / prezentarea parțial nuanțată 3p. / simplă încercare de prezentare 1p. **6 puncte**
2. Explicarea nuanțată a diferenței dintre cititorii din trecut și cititorii moderni: 6p.; încercare de explicare: 2p. **6 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional - 30 de puncte

- formularea unei opinii despre semnificația mesajului textului 5 p / încercare de formulare a opiniei despre semnificația mesajului textului 2 p; **5 puncte**
- susținerea opiniei formulate prin două argumente, valorificând textul dat (2x7p.) 14 p. / susținerea opiniei formulate printr-un singur argument, valorificând textul dat 7 p. / încercare de susținere sau de argumentare, fără valorificarea textului 3p.; **14 puncte**
- formularea unei concluzii adecvate opiniei formulate **5 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință 6p / adecvarea parțială a conținutului la cerință 3p; **6 puncte**

Redactare (pentru punctul b: 8 puncte)

Unitatea compoziției – 1 p.; registrul de comunicare și vocabularul – 1 p.; ortografie – 3p. (0 greșeli -3p.; 1-2 greșeli – 2p.; 3 greșeli -1 p.; 4 greșeli -0p.); punctuație – 1 p. (0 greșeli-1p; 1-2 greșeli-0,50p.; 3 greșeli-0p.); așezare în pagină, lizibilitate: - 1p; încadrarea în numărul de rânduri – 1p.

Subiectul al II – lea - Practica rațională și funcțională a limbii - 10 puncte

- exprimarea opiniei despre rolul cărților în viața elevilor: 2p. /încercarea de exprimare a opiniei:1p. **2 puncte**
- formularea și susținerea a două argument: (2,5 px2)../încercarea de formulare și de susținere a două argumente: 2 p. **5 puncte**
- formularea unei concluzii în legătură cu opinia și argumentele formulate: 2p./încercarea de formulare a unei concluzii în legătură cu opinia și argumentele formulate: 1p. **2 puncte**
- respectarea numărului de cuvinte: 1p. **1 punct**

Subiectul al III – lea - Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

- 1.precizarea numărului de sunete pentru cuvintele date: (5x 1p.). **5 puncte**
- 2.transcrierea, din textul B, a unui cuvânt ce conține un diftong și a unui cuvânt ce conține vocale în hiat: (2x2,5p.). **5 puncte**
3. explicarea modului de formare a cuvintelor indicate:(5x1p.). **5 puncte**
- 4.indicarea unui sinonim pentru fiecare dintre cuvintele date (de exemplu: *esențial* = important, decisiv, fundamental etc; *ușurință* = facilitare, înlesnire etc. (2x2,5p.). **5 puncte**
- 5.construirea enunțurilor cu omofonele cuvintelor: *mai* și *sa*: (2x2,5p.). **5 puncte**
- 6.alcătuirea corectă a enunțurilor care să ilustreze sensul figurat al cuvintelor: *umbre* și *ghemuit*(2x2,5p.) **5 puncte**
- 7.menționarea părților de vorbire indicate: (*mele* – adjectiv pronominal posesiv, *am fost silit* – verb predicativ la diateza pasivă) (2x2,5p.) **5 puncte**
- 8.selectarea locuțiunii verbale și a verbului la diateza reflexivă din textul-suport A (*îmi dădeam seama, se înserează* etc.) (2x2,5p.) **5 puncte**
- 9.notarea unui subiect multiplu și a unui predicat nominal (*promovarea și publicitatea* – subiect multiplu; *erau rare și scumpe* – predicat nominal) (2x2,5p.) **5 puncte**
- 10.trecerea la diateza pasivă a verbului din enunțul: *descriau oameni adevărați.*, respectând modul, timpul, persoana și numărul:5p./ trecerea verbului la diateza pasivă, nerespectând categoriile gramaticale indicate: 2p. **5 puncte**

Din oficiu- 10 puncte